

ת"פ 4517/10/17 - מדינת ישראל נגד סיון איסקוב, גבי איסקוב

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 4517-10-17 מדינת ישראל נ' איסקוב ואח'
בפני כבוד השופטת רבקה גלט

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד דואק
נגד
1. סיון איסקוב ע"י ב"כ עו"ד גלאון
2. גבי איסקוב
ע
הנאשמים ע"י ב"כ עו"ד שלם
המאשימה

הכרעת דין

האישום

1. לנאשמים מיוחסות עבירות אלימות שביצעו יחד כלפי המתלונן, לרקע סכסוך בנוגע לתשלום דמי שכירות.

על פי תיאור העובדות, הנאשם 1 הוא אביו של הנאשם 2, ושניהם שכרו עם משפחתם את דירתו של המתלונן. ביום 17.7.17, בשעה 19.00, הגיע המתלונן לבניין כדי לדרוש את כספי השכירות, ופגש בנאשמים מתחת לבניין. לאחר וויכוח, תקפו אותו הנאשמים בצוותא חדא, בכך שהנאשם 1 הלם באגרופים בפניו כ- 3-4 פעמים, והנאשם 2 נטל לוח ברזל שהיה במקום והיכה באמצעותו בעורפו ובידו. כתוצאה מכך, נגרמו למתלונן שטף דם פנימי במצח, בשפה, ובזרוע הימנית. בהמשך לאמור, עלה נאשם 1 לדירה והמתלונן עלה אחריו, לאחר שהנאשם 1 אמר שישלם לו את דמי השכירות. בדירה, תקף הנאשם את המתלונן בכך שנטל סכין לחם וניסה לדקור אותו באמצעותה. המתלונן תפס את הסכין בצד החותך על מנת למנוע את הדקירה, ואז הנאשם 1 משך את הסכין מידיו, והמתלונן נחתך בבסיס אגודל שמאל, כן נגרמה קריעה בכף יד שמאל.

בגין מעשים אלה, מיוחסות לנאשם 1 עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בצוותא חדא, לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), וכן תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק. לנאשם 2 מיוחסת עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק.

תשובת הנאשמים והערות מקדימות

2. הנאשמים כפרו בעובדות וטענו כי היה וויכוח, אך לא היתה שום אלימות.
3. הן הנאשם 1 והן המתלונן, הם בעלי שפת אם זרה (רוסית), בהיותם עולים מאוזבקיסטן, והדבר ניכר בעת עדותם, שכן שניהם התקשו מעט למסור את תיאור המקרה בלשון עשירה, וכך היה גם בעת עדותה של אשת הנאשם 1 שזומנה מטעם ההגנה. עם זאת, ניתן היה להבין כל אחד מהם היטב. קושי שכזה לא התעורר בעדותו של הנאשם 2, הדובר עברית ברמת שפת אם.
4. במהלך המשפט עלה כי אין מחלוקת על כך שהנאשמים שכרו את דירתו של המתלונן על פני שנים ארוכות, ונותרו להם חודשים רבים עד תום תקופת החוזה האחרון. כמו כן, אין מחלוקת על כך, שהנאשמים פיגרו בתשלום דמי השכירות בחודשיים שקדמו לאירוע, וחובם עמד על סך 5,000 ₪. לצד זה, עלה מעדויות שני הצדדים לסכסוך כי הם בעלי היכרות ידידותית רבת שנים, מאז ילדותם באוזבקיסטן, ואף לאחר עלייתם לארץ. יותר מזה, לאחר האירוע התפייסו, ואף הספיקו להשתתף באופן הדדי בשמחות משפחתיות. כיום הם מתגוררים באותו הבניין, כל אחד בדירתו, ומקיימים קשרי שכנות טובים.
5. כבר עתה אציין שאני מוצאת כי גרסת המתלונן מהימנה בעיקרה בעניין מעשי הנאשמים. עם זאת, להלן אראה כי המתלונן צמצם עד מאד בתיאור תרומתו שלו לאירוע, אשר בעטייה לא ניתן לקבל את גרסתו כפי שהיא.

ניתוח גרסת המתלונן

6. כיוון שעדות המתלונן עומדת לבדה מול עדות שני הנאשמים, חשוב להביאה כלשונה:
- ת. אני באתי לקחת כסף של שכירות של דירה שלי. אני השכרתי לבן אדם הזה את הבית. באתי לקחת שכירות כסף לבן אדם זה (מצביע על הנאשם 1). אמרתי מתי אתה נותן כסף? הוא אמר עד מתי אתה מבקש כסף קם והרביץ לי. והבן שלו לקח את הברזל נתן מאחורה, לא הספקתי פה מסתכל מאחורה מסתכל, נתנו מכה, טוב. הרביץ אותי.
- ש. מי הרביץ לך ראשון?
- ת. ציון.
- ש. איך
- ת. בפנים, פה (מראה אגרוף על הלחי הימנית).
- ש. כמה מכות בערך?
- ת. קיבלתי מכה, 3 4 5 פעמים קיבלתי מכות על הפה, על הפנים, על המצח, אחר כך בן שלו בא הרביץ לי עם הברזל הזה חזק, (מראה על לוח ברזל מאחורי התובעת).
- ש. איפה פגע בך?
- ת. מאחורה פה. מראה על העורף, גם בידיים (מצביע על החלק העליון של הזרועו). אחר כך יצאה אישה שלו אמרה די מספיק די מספיק די. אחרי זה ציון עלה הביתה אחרי זה אני עליתי הביתה שלו לבקש סליחה מה קרה, אני באתי לבקש סליחה הוא אמר לי תצא מהבית שלי אני אהרוג אותך ולקח סכין של הלחם חותך ואני שמתי יד שלי והוא נתן לי. סכין

לקח רצה לחתוך אותי הרים סכין מדגים הנפת סכין מעל הראש, הרים את הסכין הרים יד אני שמתי יד שלי ופגעתי ונחתתי מהסכין.

ש למה הרמת את היד? למה החזקת בסכין.

ת. פחדתי שלא יחתוך אותי שמתי יד. יצאתי בחוץ אחרי זה, בן שלו גבי אמר ליעקב אל תלך למשטרה מחר בשבע אני אביא לך כסף, האמנתי לו לא הלכתי למשטרה האמנתי לו, יום אחד הלכתי עם פצעים והכל, למחרת באתי הביתה, עשיתי טוק טוק אף אחד לא ענה. הם הלכו לחפש דירה לשכירות במקום אחר, לא ידעתי. שכן יצא אמר לי בשביל מה אתה עושה בלאגן לך למשטרה תפתח את התיק. בשביל מה אתה עושה בלאגן אני אמרתי האמנתי לו אמר שיביא לי כסף.

עדות המתלונן נתמכת בתעודה רפואית מיום 19.7.17 (ת/3) ובתמונות שצילם חוקר המשטרה לתיעוד החבלות (ת/1).

7. תיאורו של המתלונן מעלה קושי בכך שאין בו הסבר משכנע לאופן פרוץ האלימות. המתלונן טוען למעשה, כי הגיע למקום ודרש את הכסף המגיע לו, ואז קם הנאשם 1, ללא כל התראה מוקדמת, והחל להכותו נמרצות, יחד עם הנאשם 2. תיאור שכזה אינו מתיישב עם ההיגיון, בייחוד בשים לב לכך שהנאשמים הכירו בחובם הכספי, כך שניתן להניח שהיה להם עניין לשמור על יחס מכבד כלפי המשכיר - המתלונן, מה גם שהיו מעוניינים להשיג הסכמתו לארכה נוספת לתשלום. בנוסף, התיאור אינו מתיישב עם ההיכרות הממושכת בין הצדדים, שאינה מאפשרת להשתכנע כי פרצה אלימות חד צדדית מיידיית ופתאומית מצד הנאשמים.

8. ואמנם, בחקירתו הנגדית של המתלונן, התברר עד מהרה, שלצד רצונו לזרז את תשלום דמי השכירות, היתה לביקורו במקום מטרה דחופה עוד יותר מבחינתו. המתלונן אישר שבעצם, הוא בא לדרוש כי הנאשמים ובני משפחתם יפנו את הדירה מיד, כיוון שהוא נזקק לה, בשל גירושיו (עמ' 11 ש' 6): "היו לי בעיות עם אשתי ונשארתי ברחוב, אמרתי אם אתה יכול לפנות את המקום תפנה, הוא אמר לי יש לי עוד 5 חודשים בחוזה, אמרתי סיון אני נשארתי בחוץ עם אמא ועם המטפלת ואין לי בית, הוא אמר לי אני עוד 5 חודשים אמרתי לו שלושה חודשים אל תשלם תצא מהבית". דברים אלה, בשונה מן התיאור הראשוני, מבהירים את הדחיפות שהתלוותה לפניית המתלונן והלחץ בו היה נתון. מתוך כך, עולה החשש שהמתלונן עצמו לא התנהל באירוע על מי מנוחות, ואין המדובר באלימות חד צדדית כפי שתיאר.

9. המתלונן אמנם הציג חבלות התואמות את טענתו שהוכה בחלקי גוף שונים, אך לא שוכנעתי שאמנם הוכה על ידי הנאשם 2, באמצעות לוח ברזל, בעורף, כנטען. בעניין זה, המתלונן טען בתחילה שהוכה בעורף (עמ' 15 ש' 16), אך לאחר מכן, טען שהוכה באמצעות הברזל בכל הגוף (עמ' 17 ש' 2). לוח הברזל הוגש כמוצג (ת/6) וניתן להתרשם שהוא כבד למדי, באורך כ-1 מ' וברוחב של כ-30 ס"מ, בעל דפנות ופינות די חדים. ניתן היה לצפות שהכאת המתלונן באמצעותו תותיר פציעות או סימני חבלה חדים, אך כאלה לא תועדו.

כיוון שעדות המתלונן מהימנה עלי, אני מקבלת את עדותו לפיה הנאשם 2 אחז בלוח הברזל במהלך האירוע, אך לא הוכח שהיכה באמצעותו.

10. נוכח תיאורו של המתלונן כיצד הותקף בידי הנאשמים מתחת לבניין, ניתן היה לצפות שיימלט מיד מן המקום. ואולם, במקום להימלט, בחר הוא לעלות לדירת הנאשמים, מה שמלמד שלא נרתע, ואולי אף התכוון להמשיך

את העימות.

11. המתלון נתבקש להסביר מדוע בחר לעלות לדירת הנאשמים לאחר שתקפו אותו, ולמרבה התמיהה השיב: "עליתי הביתה שלו לבקש סליחה". כשנתבקש להבהיר על מה רצה לבקש סליחה, לא נתן הסבר המניח את הדעת (עמ' 17 ש' 16), וההתרשמות היא שלפחות במידה מסוימת, היתה לו תודעת אשם.

12. בניגוד לטענה שהתכוון לבקש סליחה, עולה מעדות המתלון כי בפועל הוא נכנס לדירה ללא רשות, מיד אחרי שהנאשמים עצמם נכנסו פנימה: "נכנסתי בכוח לבקש סליחה" (עמ' 18 ש' 6), ושם התחדש העימות. בשלב זה, הנאשמים דרשו שיצא מיד, כשהנאשם 1 אחז מולו בסכין לחם, והוא ניסה לתפוס את הסכין מצדה החד, ונחתך בכף ידו. לאחר זאת, יצא מהדירה תוך שהנאשם 2 מפציר בו שלא יתלון במשטרה, והם ישלמו לו.

יוצא אפוא, כי המתלון עצמו מאשר שבמהלך האירוע האלים, הוא נכנס לדירה ללא רשות, כמסיג גבולם של הנאשמים, בביתם. לאור גרסתו שלו, ספק אם ניתן להטיל דופי בנאשם 1, שהתגונן מפניו, ונטל סכין על מנת לגרום לו לצאת מביתו. ודוק, הנאשם לא דקר את המתלון, אלא המתלון הוא שאחז בסכין, וכך נחתך בכף ידו.

13. עוד חשוב לציין כי לאחר האירוע, עשה המתלון מאמצים לביטול התלונה במשטרה, והסביר כי המניע להגשת התלונה היה לשם פינוי הדירה (עמ' 11): "הוא יצא והוא במקום לפנות 31 לחודש יפנה לי ב-15 בשביל זה הלכתי למשטרה רציתי לבקש לקחת את הנייר אמרו לי זה כבר הלך לפרקליטות, למשטרה באת מאוחר. אם הוא היה נוטתן לי מפתח הייתי מוציא ניירות. הוא נתן לי מפתח מאוחר. שאלתי חוקר אלכס אם אני יכול לקחת כתב הגנה חזרה הוא אמר אם עד סוף החודש הוא יוצא מהבית תבוא אני אתן לך מסמכים לא עושים כלום. אני לא הייתי מדבר איתו, היה שמחה בן אדם באמצע, אמרתי לשמחה הלכתי שאלתי משטרה הוא אמר עד סוף החודש אם הוא יוצא נתן לך מפתח אני אתן לך כל הניירות בחזרה זה לא ילך הלאה למעלה. ניירות של התלונה. הוא נתן את המפתח ב-15 אחרי שבועיים, אחר כך הלכתי למשטרה כבר לקחתי את המפתח עם שמחה הלכתי למשטרה אמרו לנו כל התיק הלך לפרקליטות למשטרה זה להלאה הלך. למשפט. הלכתי למקום הזה הם אמרו זה כבר ניירות אצלנו ביד אתה יכול לחתום נייר וביקשתי מבן שלי נתתי הבן שלי רשם הם אמרו בטלפון נותנים תשובה כן או לא, בטלפון אמרו לא זה תביעה אנו לא שמים ככה יהיה בית". מדברים אלה, עולה חשש מסוים לכך שמטרת התלונה היתה להפעיל לחץ על הנאשמים לפינוי הדירה, בעוד שהאירוע עצמו לא נתפס כבעל חומרה בעיני המתלון. באופן דומה, המתלון העיד שכבר התפייס עם הנאשמים, ואינו מעוניין לפגוע בהם (עמ' 9 ש' 31; עמ' 10 ש' 7), ודבריו אלו נשמעו כנים. לצד זה, שב ומיקד את חשיבות האירוע מבחינתו, בכך שהנאשמים היו חייבים לו כסף, ואף הוסיף שאילו שילמו, לא היה מתלון נגדם (עמ' 10 ש' 11-12).

14. במהלך החקירה הנגדית עומת המתלון עם טענות הנאשמים לפיהן הוא זה שנהג באופן תוקפני, וגרם להסלמת האירוע. בשלב זה, חדל לשתף פעולה עם החקירה, הוריד את קולו, והשיב פעמים רבות "לא יודע" (עמ' 22), באופן שעורר את הרושם, שהוא עצמו מבין את הבעייתיות שבהתנהלותו.

15. לצד כל האמור, לא ניתן בשום אופן להתעלם מכך שהמתלון נחבל באירוע במקומות שונים בגופו, מה שמלמד באופן חד משמעי שננקטה כלפיו אלימות.

ניתוח גרסת הנאשמים:

16. ניתן לעמוד על גרסת הנאשמים בתמצית, מתוך דברי הנאשם 1 (עמ' 44 ש' 1): "חזרתי מהעבודה ב-17:30, נכנסתי הביתה, הכנתי כוס קפה, יצאתי בחוץ ואחרי אולי 30-40 דקות חזר בן שלי מעבודה שלו וגם לקח כיסא ישב על ידי, מתחת לבניין זה היה. פתאום הוא בא, עצבני, בעל הדירה יעקב, אני רוצה דחוף מפתחות של הדירה, בית שלי. אני אמרתי איך אתה רוצה מפתחות, למה? אישתי זרקה מבית אני כבר שבועיים ישן בתוך אוטו שלי בחוץ. אני אמרתי לו תשמע זה לא מעניין אותי זה בעיה שלך, אני 12 שנה אצלך גר פה, איך אני פתאום היה 8 חודשים חוזר. 8 חודשים עוד היה לי לגור שם. ככה לקח אותי, לדפוק אותי בקיר, אני הייתי יושב בכיסא, אני גם ככה עשיתי לו (מדגים את המתלונן דוחף אותו על הקיר עם 2 זרועות מאוגרפות קדימה ואז הוא עצמו הודף בחזרה את המתלונן עם 2 כפות ידיים וזרועות פרוסות קדימה) וזהו. עליתי הביתה. אחרי כמה דקות הוא גם אחרינו עלה לבית שלי, דופק דלת, דפק דלת, אני פתחתי דלת, אמרתי מה אתה רוצה, אני לא יוצא מבית הזה, אתה מבין, אני לא לבד פה, יש משפחה, ילדים, אישה, סגרתי דלת, זה הכל. זהו.

מדברים אלה עולה כי לשיטת הנאשם 1, המתלונן הוא התוקפן באירוע, ואילו הוא עצמו פעל להדיפתו. ואולם, החבלות המרובות על גופו של המתלונן אינן מאפשרות לקבל גרסה זו כפי שהיא, בייחוד כשהנאשמים עמדו מולו יחדיו, ויצאו מן האירוע ללא פגע.

17. חשוב לציין כי הנאשם 2 הכחיש כל אלימות כלפי המתלונן, הן מצדו והן מצד הנאשם 1. לפי גרסתו בהודעתו, היה רק וויכוח שבמהלכו "אף אחד לא נגע בו" (ת/10 ש' 14). ואולם, כשעומת בעדותו עם העובדה שהנאשם 1 אישר שהיו דחיפות הדדיות, לא שלל את הדבר, אלא טען שלא ראה, כיוון שהיה עסוק בשיחת טלפון (עמ' 54 ש' 23-25).

18. הנאשם 1 אמנם הודה שהדף את המתלונן מתחת לבניין, אך שלל תקיפתו. בנוסף, ניסה להרחיק עצמו מחלקו השני של האירוע, בדירה, ואף הכחיש בהודעתו הראשונה (ת/8) את העובדה שהמתלונן עלה לדירה. ואולם, בניגוד לכך, בהודעתו השנייה (ת/9), אישר כי המתלונן עלה אחריו לדירה, וטען שלא זכר זאת קודם לכן. הסתירה בין הודעותיו, למרות שנגבו בסמיכות לאירוע כשזכרונו היה טרי, הותירה רושם בעייתי, של ניסיון להסתיר את חלקו השני של האירוע, שהתרחש בדירה.

19. בניסיון לצמצם את חומרת ההתרחשות בדירה, הביאו הנאשמים לעדות את אשת הנאשם 1, ששללה כל התרחשות אלימה. אני מוצאת כי עדותה היתה מוטה לטובת בני משפחתה, אינה תואמת את יתר הראיות והממצאים, ויש לנהוג כלפיה בזהירות.

20. שני הנאשמים, כל אחד בתורו, ידעו למסור בעת חקירתם במשטרה כי המתלונן הגיע לבניין ביום האירוע, כשידו חבושה, וזו לדעתם ההוכחה לכך שהחבלה לא נגרמה באירוע. עם זאת, בעוד שהנאשם 1 תיאר תחבושת לבנה שהיתה על כף ידו (ת/8 ש' 27, ת/9 ש' 15), הנאשם 2 מסר שהיה "פלסטר" (ת/10 ש' 22). המתלונן מצדו, הכחיש שידו היתה חבושה כשהגיע, ועמד על טענתו לפיה החבלה בכף ידו נגרמה באירוע, כשניסה לתפוס את הסכין שאחז הנאשם 1. בעניין זה טענו הצדדים, זה בכה וזה בכה. התביעה טענה שהפער בין "תחבושת" ל"פלסטר" מלמד על היעדר מהימנות, ועמדתה היא כי הנאשמים תיאמו גרסתם לאחר שפגשו במתלונן בתחנת המשטרה, וראו שהוא חבוש.

21. לאחר בחינת העדויות, אני מוצאת כי גרסת המתלונן בעניין הנפת הסכין לעברו מהימנה, ואינני מקבלת את הטענה לפיה מקור החתך בכף ידו באירוע אחר. המתלונן העיד באופן אותנטי "באתי שלם. לא באתי פצוע" (עמ' 5).

20 ש' 7), ועדותו היתה משכנעת. בנוסף, החתך שנגרם לו מתועד ב-ת/1, ונראה טרי ותואם לתיאוריו כיצד תפס את סכין הלחם שהונף לעברו. אין זה מתקבל על הדעת שבמהלך אותו יום, הספיק המתלונן להיפצע כך באירוע נוסף. העדפת גרסת המתלונן מתבקשת גם לנוכח עדות החוקר ריבקיין, לפיה הנאשמים פגשו במתלונן בתחנת המשטרה, כך שראו את כף ידו החבושה, ואולי כך ידעו להתייחס לעניין זה בחקירה, לצורך הסרת האחריות מעל עצמם (עמ' 43 ש' 21).

מסקנות

22. גרסת המתלונן לפיה הותקף בידי הנאשמים, נתמכת בתעודה רפואית ותמונות, אשר לא ניתן להתעלם מהן, ולפיהן נגרמו חבורות בזרוע ובצד הפנימי של השפה התחתונה, שפשוף במצח וחתף עם קריעה בכף היד. חבלות אלה תומכות במסקנה שבנקטה אלימות משמעותית כלפיו, מצד הנאשמים. לצד זה, לא שוכנעתי כי הנאשם 2 היכה את המתלונן באמצעות לוח הברזל.

23. הנאשם 1 אישר שהיה מגע פסי (דחיפה והדיפה) בינו לבין המתלונן בשלב הראשון של האירוע, ואילו הנאשם 2 הכחיש כל אלימות. לאור הקושי שעלה בגרסת הנאשמים, ולאור חבלות המתלונן, אני קובעת כי שניהם היו שותפים לאלימות כלפיו. גרסתו לפיה הנאשמים היכו אותו, עדיפה על פני גרסתם, שאין בה כדי להסביר בשום אופן את ריבוי החבלות על גופו.

24. לצד האמור, ונוכח הקשיים שמצאתי בגרסת המתלונן, לא שוכנעתי שהותקף באופן פתאומי וחד צדדי. נזכיר שוב, המתלונן הוא שהגיע לבניין מגורי הנאשמים על מנת להתעמת עמם, תוך פגיעה בזכויותיהם על פי חוזה השכירות. לפי עדות הנאשם 1, הגיע עצבני ודחף אותו לקיר. מעבר לכך, לאחר השלב הראשון של האירוע, בחר המתלונן לעלות לדירת הנאשמים ולהמשיך בעימות האלים, כשהוא מסיג את גבולם, בדירתם. המתלונן נכנס לדירה בכוח, למרות שחש צורך לבקש סליחה על מעשיו. נקל לתאר כי הנאשמים נבהלו מול דרישתו לפינוי הדירה "מעכשיו לעכשיו", והבהלה גברה כשחדר לתוך הדירה מיד לאחר שלב המריבה הראשון. מבלי לקבוע מסמרות, התנהלות המתלונן עשויה לעורר את הסוגיה של הגנת בית המגורים לפי סעיף 134 לחוק העונשין, או קרבה לסייג זה (ראו והשוו: רע"פ 1964/14 שימשילשוילי נ' מד"י (6.7.24); רע"פ 6761/14 מד"י נ' רכאב (8.2.15)), אך טענה זו לא הועלתה על ידי ב"כ הצדדים. מה שברור הוא שאף המתלונן לא טמן ידו בצלחת. בנוסף, יש משקל רב לכך שהמתלונן לא הותקף בדירה באמצעות הסכין, אלא איום על מנת שיעזוב, ואילו הוא מיזמתו אחז בסכין וכך נפצע.

25. לאור קביעות אלה, עולה השאלה האם ישנה הצדקה להרשעת הנאשמים בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בצוואת, תוך התעלמות מהתנהלותו התוקפנית של המתלונן, וללא מתן ביטוי ליסוד ההדדיות באירוע. לדעתי, חומרת מעשי הנאשמים, אשר ניתן ללמוד עליה מתוך החבלות שנגרמו, מחייבת להרשיעם בדין, אלא שיש לעשות כן במסגרת אשר תיתן ביטוי למעורבות המתלונן. לפיכך, אני סבורה כי המקרה הולם הרשעה לפי סעיף 191 לחוק העונשין, בעבירה של תגרה. כבר נקבע כי עבירת התגרה עניינה בתקיפה הדדית - מנקודת מבט אובייקטיבית (קדמי, על הדין הפלילי, דיונון, תשס"ו-2006, חלק רביעי עמ' 2118), ולדעתי היא זו המשקפת את מהותו ותמציתו של האירוע.

26. כאן יש להפנות לכך שבהתאם להוראת סעיף 184 לחסד"פ, רשאי בית המשפט להרשיע אדם בעבירה שונה מזו שבה הואשם, ככל שאשמתו בה נתגלתה מתוך הראיות, ובלבד שניתנה לו הזדמנות סבירה להתגונן מפניה.

סמכות זו אינה מותנית בעתירת התביעה (ע"פ 807/99 מד"י נ' עזיזיאן (8.12.99)) ואינה מותנית במתן אזהרה פורמלית, כל אימת שמערכת העובדות לפיהן יורשע הנאשם היא בעלת זיקה ישירה לעובדות נשוא האישום המקורי (ע"פ 465/06 אביבי נ' מד"י (6.2.08)). בענייננו, כמפורט לעיל, הנאשמים התגוננו מפני הטענה שנקטו בכל אלימות שהיא כלפי המתלונן, וניתנה להם הזדמנות מלאה להסביר את חלקם. לכל אחד מהם הוצגה גרסת המתלונן, וכן הוצגו החבלות. משכך, ניתנה להם ההזדמנות הסבירה להתגונן אף מפני העבירה של תגרה, והוכשרה הדרך להרשעתם בה.

27. נוכח האמור, אני סבורה כי המקרה דנן הוא אחד מן המקרים שבהם יש לפנות אל מהותו של האירוע, ולהרשיע את הנאשמים בעבירה של תגרה, חלף העבירה שבכתב האישום.

28. אני ערה לכך שהרשעת הנאשמים בעבירה של תגרה, יש בה כדי להביע דעה על מעשי המתלונן. דעתי היא כי הרשעה בעבירה זו מאזנת היטב בין מעשי האלימות שביצעו הנאשמים יחדיו, לבין העובדה שהמתלונן הוא שיזם את האירוע, אך נגדו לא ננקטו הליכים.

29. אציין כי הבחירה בדרך זו של הרשעת הנאשמים בעבירת תגרה, חלף עבירת התקיפה (שבנוסח כתב האישום), איננה צעד חריג. עיון במאגרי הפסיקה מעלה כי כך נעשה במקרים רבים, בהם נחשף בית המשפט להתרחשות שהיתה בעלת מאפיינים של הדדיות. נפסק פעמים רבות כי על בית המשפט לפנות אל מהות האירוע ולתת ביטוי לעובדה שאין המדובר בתקיפה שנעשתה בחלל הריק (לשם הדוגמא, ניתן לראות: ת.פ. 7520/08 מד"י נ' קובלסקי (3.10.11); ת.פ. 2722/07 מד"י נ' חגואל (12.9.10); ת.פ. 3174/09 מד"י נ' חג'ג' (27.4.11); ת.פ. 17454-09-13 מד"י נ' גברילוב (3.2.16); ת.פ. 9737-04-15 מד"י נ' זירדיקר (25.9.17); ת.פ. 2996/05 מד"י נ' דראק (23.11.06); ת.פ. 8568/04 מד"י נ' לוי (11.7.05); ת.פ. 2161/09 מד"י נ' מיקא (15.9.10); ת.פ. 7116/08 מד"י נ' טמסיט (27.6.10); ת.פ. 830-10-17 מד"י נ' בן אבו (5.7.18)).

30. בשולי ההכרעה, אציין כי אינני מקבלת את הטענות למחדלי חקירה. בעניין לוח הברזל, לא שוכנעתי כי היה ניתן ליטול טביעות אצבע ממנו, וספק אם היה בראיה שכזו כדי להועיל, שכן הלוח היה מוטל בחצר הבניין לאחר האירוע, ובנסיבות אלה מקובלת עלי החלטת גורמי החקירה. גם בעניין איתור סכין הלחם, לא מצאתי מחדל משמעותי. די ברור שלא ניתן היה לאתר את הסכין בבית לאחר האירוע, שכן מטבעם של דברים קשה היה לאבחן באיזו סכין בוצעה העבירה מבין כל הסכינים שבבית, ואף ניתן היה בקלות להסתירה. מטעמים אלה, אינני קובעת כי נפלו פגמים, וודאי לא כאלה שהיה בהם כדי לפגוע בהגנת הנאשמים.

סוף דבר

31. התביעה הוכיחה כי הנאשמים נקטו אלימות כלפי המתלונן ואף נגרמו לו חבלות, אך במהלך המשפט התברר שאף למתלונן היתה מעורבות מסוימת בכך שיזם את המפגש, ותרם להסלמתו.

32. מצאתי כי העבירה המשקפת את מהותו של האירוע, היא עבירת התגרה, אשר הנאשמים קיבלו מלוא ההזדמנות להתגונן אף מפניה.

על כן אני מרשיעה את הנאשמים בעבירה של תגרה לפי סעיף 191 לחוק העונשין.

.33

ניתנה היום, ט' אדר תש"פ, 05 מרץ 2020, במעמד הצדדים